

Cirkulärnr: 1993:6
Diariernr: 1993:0017
Handläggare: Roger Palsander
Avdsek: KEP Förh
Datum: 1993-01-11
Mottagare: Personalorganet
Rubrik: Arbetsdomstolens dom nr 130/92 där prövning skett av myndighetsbegreppet enligt LAS 22 § Bilagor: ADs dom 130/92 Transumt § 22

Personalpolitik 1993-2:02 Nyckelord: AD

Arbetsdomstolens dom nr 130/92 där prövning skett av myndighetsbegreppet enligt LAS 22 §

Arbetsdomstolens dom nr 130/92 biläggs (bilaga 1).

BAKGRUND

Kristianstads kommun sade upp en kanslist vid Konsumentbyrån på grund av arbetsbrist (driftinskränkning). Konsumentbyrån sorterade under en egen särskild nämnd - konsumentnämnden. Tvist uppkom mellan kommunen och SKTF hur turordningen enligt 22 § LAS skulle utformas. SKTF hävdade att samtliga nämnder och styrelser på orten skulle utgöra gemensam turordningsenhet. Kristianstads kommun och Svenska Kommunförbundet ansåg att turordningen skulle begränsas till konsumentnämndens område, eftersom det inte fanns något lokalt kollektivavtal med annat innehåll.

ARBETSDOMSTOLEN

Arbetsdomstolens prövade hur turordningskretsen skulle utformas enligt såväl 22 § LAS som AB § 2 mom 5.

Kommunen hade inte stöd för sin uppfattning enbart enligt LAS 22 §. Däremot fann Arbetsdomstolen att kollektivavtalet - med bl a LAS som bakgrund - skulle tolkas enligt kommunens uppfattning.

Arbetsdomstolen avslag därefter SKTF:s talan och förpliktade SKTF att betala kommunens rättegångskostnader.

KOMMENTAR

Genom Arbetsdomstolens dom har fastslagits en mycket viktig turordningsprincip vid arbetsbristuppsägningar. Det yttersta området för turordning är respektive styrelse eller nämnds förvaltningsområde. Denna princip gäller alltid om inte kommunen och de lokala fackliga organisationerna i lokalt kollektivavtal kommit överens om annat.

Turordningen vid arbetsbristuppsägningar påverkas emellertid även av begreppen - driftsenhet - ort - avtalsområde och tillräckliga kvalifikationer. Angående dessa begrepp innebär domen ingen förändring. Vi får därför hänvisa till LAS 22 § och vår kommentar i personalpolitiska avdelningens cirkulär nr 27/82. (Vår kommentar till LAS 22 § biläggs i transumt.)

Frågor angående innehållet i detta cirkulär besvaras av samtliga handläggare på förhandlingssektionen.

SVENSKA KOMMUNFÖRBUNDET
Kommunalekonomi och Personalpolitik
Förhandlingssektionen

Markus Gustafsson

Roger Palsander

BILAGA
AD:s dom 130/92
Transumt LAS 22 §

Transumt ur vår
kommentar till
LAS 22 §

"Turordning vid uppsägning och permittering

22 § Några större sakliga ändringar har inte gjorts av turordningsbestämmelserna. Det betyder att arbetstagarens plats i turordningen även fortsättningsvis bestäms av den totala anställningstiden hos arbetsgivaren. Arbetstagare över 45 år har rätt att tillgodoräknas sig extra anställningstid. Denna bestämmelse har dock flyttats till 3 §.

Den enhet inom vilken turordning skall ske bestäms i huvudsak av begreppen driftsenhet och kollektivavtalsområde. Varje lokalt påtecknat kollektivavtal (LOK 81) bildar kollektivavtalsområde. Inom kommunala sektorn utgör således SKAF:s lokala avtal ett område, SKTF:s avtal ett annat o s v.

Vad som skall förstås med driftsenhet inom kommunala sektorn framgår ej helt klart av förarbetena till 1974 års lag. I första hand kan emellertid med driftsenhet förstås en naturligt avgränsad enhet, t ex ålderdomshem, sjukhus eller dylikt.

Driftsenhetsavgränsningen blir dock ofta av underordnad betydelse, eftersom den fackliga organisationen har rätt att ensidigt bestämma om det skall vara gemensam turordning för samtliga driftsenheter på orten såvida inte annat framgår av lokala kollektivavtalsbestämmelser. Med ort menas sannolikt ett geografiskt område, som begränsas av vad som brukar anses som sedvanligt reseavstånd.

Om en arbetstagare endast efter omplacering kan få fortsatt arbete, gäller som förutsättning för hans företräde i turordningen att han har tillräckliga kvalifikationer för det nya arbetet. Kravet på tillräckliga kvalifikationer får inte ges vidare innebörd än att arbetstagaren skall ha de allmänna kvalifikationer som normalt ställs på den som söker det arbete det är fråga om.

Den fackliga organisationens överläggningsrätt i turordningsfrågor som fanns i 1974 års lag har ersatts med en rätt till primär förhandling enligt 29 § (se kommentaren till denna paragraf).

Fjärde stycket är inte tillämpligt inom kommunala sektorn (jfr kommentaren till 21 §).

AB 80:s bestämmelser (§ 2 mom 3 e) och mom 4) jämste eventuella lokala avtal om turordning äger fortsatt giltighet."